

ZIMNE NÓŻKI CZYLI BUDYŃ Z RYBY

solidarna
szkoła

Przedmiot

Historia

Program CEO

Solidarna Szkoła

Czas

1,5 godziny

Poziom edukacyjny

VII - VIII klasa szkoły podstawowej
szkoły ponadpodstawowe

- CEO -
CENTRUM EDUKACJI
OBYWATELSKIEJ

Cele dla uczniów i uczennic

- Wyszukanie przepisów kulinarnych popularnych w latach 70-tych i 80-tych.
- Stworzenie strony z przepisem kulinarnym.
- Porównanie realiów życia w latach 80-tych a obecnymi.

Kryterium sukcesu dla uczniów i uczennic

- Wymieniam jedno danie, które było jadano w twoim domu w latach 80-tych, ale niekoniecznie teraz.
- Podajesz 1-2 powody dla których to danie nie jest teraz popularne.
- Tworzysz stronę książki kucharskiej wraz z ilustracją.

Podstawa programowa z historii

szkoła podstawowa

Dostrzeganie potrzeby poznawania przeszłości dla rozumienia procesów zachodzących we współczesności

szkoła ponadpodstawowa

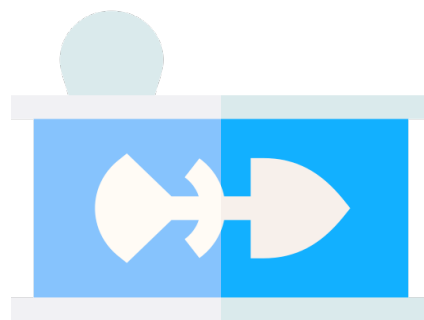
Rozbudzanie zainteresowań własną przeszłością, przeszłością swojej rodziny oraz historią lokalną i regionalną.

Więcej materiałów
znajdziesz tutaj:

ZIMNE NÓŻKI CZYLI BUDYŃ Z RYBY

Opis zadania dla uczniów i uczennic

Opis działań

Krok 1 – Przeczytaj tekst z załącznika

To tekst wyjaśniający, dlaczego robimy to zadanie. Pomoże ci zrozumieć różnice w realiach życia w czasach komunizmu a obecnych.

Krok 2 – Wyszukaj przepis

Najlepszym źródłem będą członkowie twojej rodziny. Co jedli na śniadanie? Co zabierali z sobą do szkoły? Jakie danie dostawali na deser? Co stawiano na stole, gdy były czyjeś urodziny lub imieniny? Jeśli nie masz kogo zapytać, poszukaj przepisu w internecie lub książkach kucharskich – może w twoim domu są jeszcze takie jak „Nastolatki gotują” albo „Kuchnia polska”. Jeżeli masz z kim porozmawiać, dowiedz się koniecznie, dlaczego jadano akurat to, skąd ten przepis pochodzi, jakie emocje się z nim wiążą.

Krok 3 – Wykonaj go, zrób zdjęcia

Nie zawsze jest to możliwe. Kogel-mogel czy chleb ze śmietaną i cukrem zrobić łatwo, lane kluski trochę trudniej, ale flaczki, budyń z ryby czy tytułowe zimne nóżki są już wyzwaniem. Jeśli nie masz możliwości zrobienia danego dania, trudno.

Krok 4 – Porównaj

Czy w czasie kwarantanny zdarzyło ci się zjeść coś, czego nie jadłeś / jadłaś do tej pory? Powstał jakiś „kryzysowy” przepis? Jeśli tak, koniecznie go zapisz.

Krok 5 – Napisz stronę książki kucharskiej

Pamiętaj, żeby napisać ilości danego produktu i wykonanie krok po kroku. Jeśli przepis dostałeś od kogoś, dopisz od kogo, z jakiego regionu pochodzi, jakie emocje i wspomnienia się z nim wiążą. Może to być krótki cytat z wywiadu, albo dłuższa anegdota. Jeśli w czasie kwarantanny powstał w twoim domu jakiś „kryzysowy” przepis, dołącz go koniecznie. Nawet jeśli okazał się nienajlepszym pomysłem (wtedy zaznacz to).

Krok 6 – Wyślij

Do nauczyciela/nauczycielki. Wszystkie zebrane przepisy prześlijcie do programu Solidarna Szkoła. Czekamy na nie!

Więcej materiałów
znajdziesz tutaj:

ZIMNE NÓŻKI CZYLI BUDYŃ Z RYBY

Załącznik

Co się kryje pod przepisami?

12 grudnia 1970 roku, czyli tuż przed świętami Bożego Narodzenia, w porannych gazetach można było przeczytać, że rząd postanowił podnieść ceny żywności. Z dnia na dzień zdrożało jedzenie, niektóre produkty niemal o połowę – mięso, ryby, mąka, dzemy.

Rządzący wiedzieli, że ludziom ta podwyżka się nie spodoba i przygotował się na tę sytuację, stawiając jednostki Milicji Obywatelskiej w „pełnej gotowości”. Tak jak przewidziano, Polacy i Polki, zaczęli protestować, nie tylko przeciw podwyżkom, ale też przeciwko rządowi, który doprowadził do trudnej sytuacji w państwie. 14 grudnia w Gdańsku na ulicę wyszli robotnicy ze stoczni, studenci tamtejszej politechniki i akademii medycznej oraz inni ludzie, następnego dnia ogłoszono strajk generalny, dołączyli do niego robotnicy z innych zakładów na całym Wybrzeżu. Buntowano się nie tylko przeciwko cenom, ale także zbyt dużym różnicom w zarobkach, za niskiej płacy minimalnej, za którą ciężko było się utrzymać i wielu innym niesprawiedliwym społecznym rozwiązaniom. Stocznię Gdańską otoczyło wojsko, ale na ulicach były tysiące ludzi. To do nich wojsko i milicja, na rozkaz PZPR* otworzyły ogień – zginęło 41 osób. Wśród nich 18-letni Zbyszek Godlewski, którego tragiczna śmierć stała się symbolem protestów i okrucieństwa władzy. Został upamiętniony w „Balladzie o Janku Wiśniewskim”, a jego imię nosi kilka ulic w Polsce.

*PZPR – Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, która w czasach komunizmu rządziła Polską. Wówczas najważniejszymi osobami w niej byli m.in. Wojciech Jaruzelski, Władysław Gomułka, Józef Cyrankiewicz czy Mieczysław Moczar. Z tymi nazwiskami spotkasz się w przyszłości, ucząc się o PRL-u i przemianach ustrojowych w Polsce.

Nasz projekt to zabawa-happening, ale niech będzie też okazją do zgłębienia wiedzy o tym, co wydarzyło się 50 lat temu.

Więcej materiałów
znajdziesz tutaj:

